9-AMALIY MASHG'ULOT. Chinlik jadvallarini tuzish. Chinlik jadvallari orqali soddalashtirish

Reja:

- 1. Chinlik jadvallariga oid asosiy tushunchalar.
- 2. Mustaqil bajarish uchun masala va topshiriqlar
- 2.1. mantiq funksiyalari uchun rostlik jadvallarini tuzing
- 2.2. Chinlik to'plamlari bilan berilgan funksiyalarni formula shaklida ifodalang:

1. Mantiq funksiyalari uchun rostlik jadvalini tuzish.

9.1.-Misol
$$\alpha(A, B, C) = (A \vee B) \leftrightarrow (C \rightarrow \overline{A})$$

formulaning rostlik jadvalini tuzish uchun amallarni bajarish ketma-ketligidan foydalanamiz: $\alpha(0,0,0) = (0 \lor 0) \leftrightarrow (0 \to \bar{0}) = 0 \leftrightarrow (0 \to 1) = 0 \leftrightarrow 1 = 0;$

$$\alpha(0,0,1) = (0 \lor 0) \leftrightarrow (1 \to \bar{0}) = 0 \leftrightarrow (1 \to 1) = 0 \leftrightarrow 1 = 0;$$

$$\alpha(0,1,0) = (0 \lor 1) \leftrightarrow (0 \to \bar{0}) = 1 \leftrightarrow (0 \to 1) = 1 \leftrightarrow 1 = 1;$$

$$\alpha(0,1,1) = (0 \lor 1) \leftrightarrow (1 \to \bar{0}) = 1 \leftrightarrow (1 \to 1) = 1 \leftrightarrow 1 = 1;$$

$$\alpha(1,0,0) = (1 \lor 0) \leftrightarrow (0 \to \bar{1}) = 1 \leftrightarrow (0 \to 0) = 1 \leftrightarrow 1 = 1;$$

$$\alpha(1,0,1) = (1 \lor 0) \leftrightarrow (1 \to \bar{1}) = 1 \leftrightarrow (1 \to 0) = 1 \leftrightarrow 0 = 0;$$

$$\alpha(1,1,0) = (1 \lor 1) \leftrightarrow (0 \to \bar{1}) = 1 \leftrightarrow (0 \to 0) = 1 \leftrightarrow 1 = 1;$$

$$\alpha(1,1,1) = (1 \lor 1) \leftrightarrow (1 \to \bar{1}) = 1 \leftrightarrow (1 \to 0) = 1 \leftrightarrow 0 = 0.$$

Rostlik jadvalini tuzamiz:

A	В	C	A\/B	⊢ A	$C \rightarrow \neg A$	$\alpha (A,B,C) = (A \lor B) \sim (C \rightarrow \neg A)$
						(A∀ b)~(C→ A)
0	0	0	0	1	1	0
0	0	1	0	1	1	0
0	1	0	1	1	1	1
0	1	1	1	1	1	1
1	0	0	1	0	1	1
1	0	1	1	0	0	0
1	1	0	1	0	1	1
1	1	1	1	0	0	0

9.2.-Misol $\alpha(A, B, C) = \neg(A \& B) \rightarrow (A \lor B \sim C)$

formulaning rostlik jadvalini topish uchun amallarni bajarilish ketma-ketligi: 1) qavs ichidagi amal bajariladi, 2) \neg , 3) &, 4) \lor , 5) \sim va 6) \rightarrow amallari birin-ketin bajariladi va formulaning rostlik jadvali tuziladi.

A	В	C	A&B	- (A&B)	A\∕B	A\/B~C	$\alpha(A, B, C)=$
							¬(A&B)→(A\/B~C)
0	0	0	0	1	0	1	1
0	0	1	0	1	0	0	0
0	1	0	0	1	1	0	0
0	1	1	0	1	1	1	1
1	0	0	0	1	1	0	0
1	0	1	0	1	1	1	1
1	1	0	1	0	1	0	1
1	1	1	1	0	1	1	1

Rostlik jadvali boʻyicha mantiq funksiyasi koʻrinishini tiklash.

Biz shu paytgacha berilgan formula uchun rostlik jadvallarini tuzishni qarab chiqdik. Savol tugʻiladi: Aksincha, rostlik jadvali berilgan boʻlsa, mantiq funksiyasini tiklash mumkinmi?

Aytaylik, bizga A, B, C mulohaza o'zgaruvchilariga bo'liq bo'lgan $\alpha=\alpha(A,B,C)$ formula berilgan bo'lsin.

Ushbu rostlik jadvaliga ega boʻlgan cheksiz koʻp teng kuchli formulalar mavjud. Ulardan ikkitasini, ya'ni rostlik jadvalidagi birlar qatori boʻyicha va rostlik jadvalidagi nollar qatori boʻyicha mantiq funksiyasi koʻrinishini tiklashni koʻrib chiqamiz,

1) Rostlik jadvalida α=α(A,B,C) formula 1 ga teng boʻlgan qator raqamlarini yozib chiqamiz. 2-qator 3-qator 6-qator 8-qator

Har bir qatorning mantiqiy imkoniyatlaridagina 1 ga teng boʻlgan, boshqa imkoniyatlarda esa 0 ga teng boʻlgan formulalarni yozib chiqamiz. Buning uchun 1 ga teng boʻlgan qatordagi mulohazalar qiymatlarini rostga aylantirib, mantiq qonunlariga asosan mulohazalar kon'yunksiyalarini olish kerak.

2-qator uchun: ¬A&¬B&C; 3- qator uchun: ¬A&B&¬C; 6-qator uchun: A&¬B&C; 8-qator uchun: A&B&C

boʻladi. Agar 2-,3-,6-,8-qatorlar boʻyicha olingan formulalar diz'yunksiyalari olinsa, hosil boʻlgan formula izlanayotgan formula boʻladi:

 $\alpha = \alpha(A,B,C) = -A\&-B\&C\lor-A\&B\&-C\lorA\&-B\&C\lorA\&B\&C$ (1)

2) Rostlik jadvalida α=α(A,B,C) formula 0 ga teng boʻlgan qator nomerlarini yozib chiqamiz: 1-qator 4-qator 5-qator 7-qator

Har bir qator mantiqiy imkoniyatlaridagina 0 ga teng boʻlgan, boshqa imkoniyatlarda esa 1 ga teng boʻlgan formulalarni yozib chiqamiz. Buning uchun 0

ga teng boʻlgan qatordagi fikr oʻzgaruvchilari qiymatlarini 0(yolgʻon) ga aylantirib, fikr oʻzgaruvchilari diz'yumksiyasini olish lozim. U holda

1-qator uchun: $A \lor B \lor C$; 4-qator uchun: $A \lor \neg B \lor \neg C$; 5-qator uchun: $\neg A \lor B \lor C$; 7-qator uchun: $\neg A \lor \neg B \lor C$

boʻladi.

Agar qatorlar boʻyicha olingan formulalar kon'yunksiyasi olinsa, hosil boʻlgan formula izlanayotgan formula boʻladi.

$$\alpha = \alpha(A,B,C) = (A \lor B \lor C) & (A \lor \neg B \lor \neg C) & (\neg A \lor B \lor C) & (\neg A \lor \neg B \lor C)$$
(2)

(1) - MDNSh va (2) - MKNShlar teng kuchli, chunki ularning rostlik jadvallari bir xil. Shuning uchun ham ulardan qaysi birini tuzish kamroq vaqt talab qilsa, shu ko'rinishini tiklash maqsadga muvofiq.

Rostlik jadvali berilgan ixtiyoriy formulani yuqoridagi uslubda qurish mumkin.

Chinlik jadvali asosida formulalarni tiklash. Mantiq algebrasining berilgan ixtiyoriy formulasi uchun chinlik jadvali tuzish mumkinligini ta'kidlab, ushbu paragrafda teskari masala bilan shug'ullanamiz, ya'ni berilgan chinlik jadvaliga asoslanib formulani topishni (tiklashni) o'rganamiz. Shuni ham ta'kidlash kerakki, bu masalaning yechimi, topilishi kerak bo'lgan formulaga qo'yilgan shartlarga bog'liq ravishda, turlicha bo'lishi mumkin. Aniqlik uchun, dastlab, MDNShdagi formula tiklanishi kerak deb shart qo'yamiz.

Ravshanki, agar berilgan chinlik jadvali tarkibida ishtirok etayotgan elementar mulohazalar *n* ta boʻlsa, u holda izlanayotgan formula tarkibida oʻsha elementar mulohazalar qatnashishlari shart, ya'ni agar topilgan formulani soddalashtirish imkoniyati boʻlsa, u holda bu elementar mulohazalardan ba'zilari (balki, ularning barchasi) formula soddalashgandan soʻng, uning tarkibida ishtirok etmasliklari ham mumkin.

Bundan buyon, agar qanfaydir F formula tarkibida $x_1, x_2, ..., x_n$ elementar mulohazalar qatnashsa, ya'ni F formula $x_1, x_2, ..., x_n$ oʻzgaruvchilarga bogʻliq boʻlsa, u holda uni $F(x_1, x_2, ..., x_n)$ koʻrinishda ham yozamiz. Bundan tashqari, $F(x_1, x_2, ..., x_n)$ formulani $x_1, x_2, ..., x_n$ oʻzgaruvchilar **funksiyasi**, oʻzgaruvchilarni esa **argumentlar** deb ham yuritamiz.

9.1- jadval F_1 F_2 \bar{x} 0 1 0 0 1 0 0 1 0 1 1 0 0 0 1 0 0 0 1 0 0 0 0 0

n=1 boʻlganda chinlik jadvaliga asoslanib formulani tiklash masalasi trivialdir. Shuning uchun, dastlab, n=2 boʻlgan holda berilgan chinlik jadvaliga asoslanib formulani tiklashni oʻrganamiz. Tiklanayotgan formula tarkibida x va y elementar mulohazalar qatnashayotgan boʻlsin.

Oʻzgaruvchilar soni n=2 boʻlganda berilgan chinlik jadvalidagi qiymatlar satrlari $2^n = 2^2 = 4$ ta boʻladi. Shuning uchun bu jadvalning qiymatlari turlicha boʻlgan barcha

ustunlari $2^4 = 16$ tadir.

Agar chinlik jadvalidagi qandaydir ustunning barcha satrlarida yo qiymatlar joylashgan bo'lsa (bunday ustun bitta: $C_4^0 = 1$), u holda bu ustunga mos formula

aynan yolgʻon boʻladi. Qolgan 15 ta ustunlarga mos formulalarni (ikki argumentli funksiyalarni) $F_i \equiv F_i(x, y)$, $i = \overline{1, 15}$, deb belgilaymiz.

Dastlab, chinlik jadvalining uchta satrida 0 va bitta satrida 1 qiymatga ega ustunlarini (bunday ustunlar $C_4^1 = 4$ ta) qarab chiqamiz (5.1- jadvalga qarang). 1- jadvalga mos F_i , $i = \overline{1, 4}$, formulalarni tiklaymiz.

9.1- jadvaldagi F_1 , F_2 , F_3 va F_4 ustunlarning, mos ravishda, 4-, 3-, 2- va 1-satrlarida 1 qiymat va qolgan satrlarida 0 qiymat joylashgani sababli, ularni ifodalovchi formulalarda konyunksiya qatnashishi tabiiydir:

$$F_1 \equiv xy$$
 , $F_2 \equiv x\overline{y}$, $F_3 \equiv \overline{x}y$, $F_4 \equiv \overline{x}\ \overline{y}$.

Demak, F_i , $i = \overline{1, 4}$, formulalarningharbiriikki oʻzgaruvchili kon'yunktiv konstituyentlardan iborat.

Endi x va y elementar mulohazalar qatnashgan chinlik jadvalining ikki satrida 0 qiymat va ikki satrida 1 qiymat joylashgan boʻlsin. Chinlik jadvalining bunday shartni qanoatlantiruvchi ustunlari $C_4^2 = 6$ ta boʻladi (2- jadvalga qarang). 9.2- jadvalga mos F_i , $i = \overline{5, 10}$, formulalarni topamiz.

									9.2- jadval					
х	у	F_1	F_2	F_3	F_4	F_5	F_6	F_7	F_8	F_9	F_{10}			
0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1			
0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1			
1	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0			
1	1	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0			

9.2- jadvaldankoʻrinibturibdiki, F_i , $i = \overline{5,10}$, formulalarningharbirini, tarkibida x va y elementarmulohazalarqatnashgan F_i , $i = \overline{1,4}$, kon'yunktivkonstituyentlarjuftlaridizyunksiyasisifatidaifodalashmumkin:

$$\begin{split} F_5 &\equiv F_1 \vee F_2 \equiv xy \vee x\overline{y} \;,\; F_6 \equiv F_1 \vee F_3 \equiv xy \vee \overline{x}y \;,\\ F_7 &\equiv F_2 \vee F_3 \equiv x\overline{y} \vee \overline{x}y \;,\; F_8 \equiv F_1 \vee F_4 \equiv xy \vee \overline{x}\; \overline{y} \;,\\ F_9 &\equiv F_2 \vee F_4 \equiv x\overline{y} \vee \overline{x}\; \overline{y} \;,\; F_{10} \equiv F_3 \vee F_4 \equiv \overline{x}y \vee \overline{x}\; \overline{y} \;. \end{split}$$

Chinlikjadvaliningbittasatrida 0 vauchtasatrida 1 joylashganustunlari $C_4^1 = 4$ ta (9.3- jadvalgaqarang) boʻlganiuchun, buustunlargamoskeluvchi F_i , $i = \overline{11, 14}$, formulalarnitiklaymiz. Buformulalarni, F_i , $i = \overline{1, 4}$,

1

kon'yunktivkonstituyentlardanuchtadanolib, ularningdizyunksiyalarisifatidaifodalashmumkin:

Agarchinlikjadvalidagiqandaydirustunningbarchasatrlarida

qiymatjoylashganboʻlsa (bundayustunbitta, chunki $C_4^4 = 1$), uholdabuustunga

	9.3- jadval									
x	у	F_1	F_2	F_3	F_4	F_{11}	F_{12}	F_{13}	F_{14}	
0	0	0	0	0	1	0	1	1	1	
0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	

1	0	0	1	0	0	1	1	0	1		
1	1	1	0	0	0	1	1	1	0		
$F_{11} \equiv F_1 \vee F_2 \vee F_3 \equiv xy \vee x\overline{y} \vee \overline{x}y ,$											
$F_{12} \equiv F_1 \vee F_2 \vee F_4 \equiv xy \vee x\overline{y} \vee \overline{x} \ \overline{y} \ ,$											
	$F_{13} \equiv F_1 \vee F_3 \vee F_4 \equiv xy \vee \bar{x}y \vee \bar{x} \bar{y} ,$										
	F_{14}	$\equiv F$	$\frac{1}{2} \vee I$	$F_3 \vee 1$	$F_{A} \equiv$	$x\overline{y} \vee$	$\overline{x}y \setminus$	$\sqrt{x} \overline{y}$			

mos formula (F_{15}) tavtologiya boʻladi. F_{15} formula F_1 , F_2 , F_3 va F_4 kon'yunktiv konstituyentlar dizyunksiyalari sifatida ifodalanishi mumkin:

$$F_{15} \equiv F_1 \lor F_2 \lor F_3 \lor F_4 \equiv xy \lor x\overline{y} \lor \overline{x}y \lor \overline{x}\overline{y}$$
.

Shunday qilib, ikkita elementar mulohaza uchun berilgan chinlik jadvallari asosida mos formulalarni topish masalasi hal qilindi.

Endi tarkibida uchta (n=3), masalan, x, y va z elementar mulohazalar ishtirok etgan chinlik jadvali asosida mos formulalarini topish masalasini hal qilamiz.

n=3 boʻlganda berilgan chinlik jadvalidagi qiymatlar satrlari $2^n=2^3=8$ ta boʻlgani uchun, bu jadvalning qiymatlari turlicha boʻlgan barcha ustunlari $2^{2^n}=2^{2^3}=2^8=256$ tadir. n=3 boʻlganda ham, chinlik jadvalidagi qandaydir ustunning barcha satrlarida faqat 0 qiymat joylashsa (bunday ustun bitta: $C_8^0=1$), bu ustunga mos formula aynan yolgʻon boʻladi. Qolgan 255ta ustunlarga mos formulalarni (uch argumentli funksiyalarni) $G_i \equiv G_i(x,y)$, $i=\overline{1,255}$, deb belgilaymiz.

Dastlab, chinlik jadvalining yettita satrida 0 va bitta satrida 1 qiymatga ega ustunlarini (bunday ustunlar $C_8^1 = 8$ ta) qarab chiqamiz (9.4- jadvalga qarang). 9.4- jadvalga mos G_i , $i = \overline{1, 8}$, formulalarni tiklaymiz.

9.4- jadvaldagi G_i ($i = \overline{1,8}$) ustunning (9-i)- satrida 1 qiymat va qolgan satrlarida 0 qiymat joylashgani uchun, bu ustunni ifodalovchi formula uch

											9.4	- jad	lval
x	у	z	\overline{x}	\overline{y}	\overline{z}	G_{1}	G_2	G_3	G_4	G_5	$G_{\scriptscriptstyle 6}$	G_7	G_8
0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1
0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0
1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0

oʻzgaruvchili kon'yunktiv konstituyent sifatida ifodalanishi tabiiydir:

$$G_1 \equiv xyz \; , \; G_2 \equiv xy\overline{z} \; , \; G_3 \equiv x\overline{y}z \; , \; G_4 \equiv x\overline{y}\overline{z} \; ,$$

$$G_5 \equiv \overline{x}yz \; , \; G_6 \equiv \overline{x}y\overline{z} \; , \; G_7 \equiv \overline{x}\,\overline{y}z \; , \; G_8 \equiv \overline{x}\,\overline{y}\overline{z} \; .$$

Tarkibida x, y va z oʻzgaruvchilarqatnashganchinlikjadvaliningoltitasatrida 0 qiymatvaikkitasatrida 1 qiymatjoylashganboʻlsin. Chinlik jadvalining bunday shartni qanoatlantiruvchi ustunlari $C_8^2 = \frac{8 \cdot 7}{1 \cdot 2} = 28$ ta boʻlishi ravshan. Bu ustunlarga mos G_i , $i = \overline{9,36}$, formulalarni G_i , $i = \overline{1,8}$,kon'yunktiv konstituyentlar juftlari dizyunksiyasi sifatida ifodalash mumkin:

$$G_9 \equiv G_1 \vee G_2 \equiv xyz \vee xy\overline{z}$$
, $G_{10} \equiv G_1 \vee G_3 \equiv xyz \vee x\overline{y}z$,..., $G_{36} \equiv G_7 \vee G_8 \equiv \overline{x}\,\overline{y}z \vee \overline{x}\,\overline{y}\overline{z}$.
Chinlik jadvalining beshta satrida 0 va uchta satrida 1 joylashgan ustunlari

 $C_8^3 = \frac{8 \cdot 7 \cdot 6}{1 \cdot 2 \cdot 3} = 56 \text{ ta. Bu ustunlarga mos } G_i, i = \overline{37, 92}, \text{ formulalar } G_i, i = \overline{1, 8}, \text{kon'yunktiv}$

konstituyentlardan uchtadan olib, ularning dizyunksiyalari sifatida tiklanishi mumkin:

$$G_{37} \equiv G_1 \vee G_2 \vee G_3 \equiv xyz \vee xy\overline{z} \vee x\overline{y}z ,$$

$$G_{38} \equiv G_1 \vee G_2 \vee G_4 \equiv xyz \vee xy\overline{z} \vee x\overline{y}\overline{z} ,$$

$$...$$

$$G_{92} \equiv G_6 \vee G_7 \vee G_8 \equiv \overline{x}y\overline{z} \vee \overline{x}\overline{y}z \vee \overline{x}\overline{y}\overline{z}$$

Shunday usulda davom etib, qolgan G_i , $i=\overline{93,255}$, formulalar G_i , $i=\overline{1,8}$, kon'yunktiv konstituyentlardan 4tadan, 5tadan, 6tadan, 7tadan va 8tadan olib, ularning dizyunksiyalari kombinatsiyalari sifatida tiklanishi mumkin. Tabiiyki, chinlik jadvalidagi biror ustunning barcha satrlarida faqat 1 qiymat joylashgan bo'lsa (bunday ustun bitta, chunki $C_8^8=1$), bu ustunga mos formula (uni G_{255} deb belgilagan bo'lsak) tavtologiyadir. G_{255} formula 8 ta G_i , $i=\overline{1,8}$,kon'yunktiv konstituyentlar dizyunksiyalari sifatida ifodalanadi.

Demak, uchta elementar mulohaza uchun ham berilgan chinlik jadvallari asosida mos formulalarni topish masalasi hal qilindi. Shunga oʻxshah, uchta elementar mulohaza uchun, berilgan chinlik jadvali asosida 0 qiymatga mos formulalarni tiklash masalasi ham hal qilinishi mumkin.

Yuqorida bayon qilingan usuldan foydalanib $n an x_1, x_2, ..., x_n$ elementar mulohazalar uchun 2^n ta satrga ega chinlik jadvallari asosida mos formulalarni tiklash masalasi yechilishi mumkin.

$$G_{255} \equiv xyz \vee xy\overline{z} \vee x\overline{y}z \vee x\overline{y}\overline{z} \vee \overline{x}yz \vee \overline{x}y\overline{z} \vee \overline{x}\overline{y}\overline{z} \vee \overline{x}\overline{y}\overline{z} \vee \overline{x}\overline{y}\overline{z} .$$

					9.5	- jad	lval
x	у	z	A_1	A_2	A_3	A_4	A_5
0	0	0	1	1	0	0	1
0	0	1	0	0	1	1	0
0	1	0	1	1	0	0	1
0	1	1	0	0	1	1	1
1	0	0	1	1	0	0	0
1	0	1	0	1	0	1	1
1	1	0	1	0	1	1	0
1	1	1	0	1	1	0	1

9.3-misol. Berilgan 9.5-chinlik jadvaliga asoslanib 1 qiymatga mos $A_i = A_i(x, y, z)$, $i = \overline{1, 5}$, formulalarni hosil qilish talab etilgan boʻlsin.

Izlangan formulalarni yuqorida bayon etilgan usuldan foydalanib (9.4-jadvalga qarang) quyidagicha tiklaymiz.

$$\begin{split} A_1 &\equiv G_2 \vee G_4 \vee G_6 \vee G_8 \equiv xy\overline{z} \vee x\overline{y}\,\overline{z} \vee \overline{x}y\overline{z} \vee \overline{x}\overline{y}\,\overline{z} \;, \\ A_2 &\equiv G_1 \vee G_3 \vee G_4 \vee G_6 \vee G_8 \equiv xyz \vee x\overline{y}z \vee x\overline{y}\,\overline{z} \vee \overline{x}y\overline{z} \vee \overline{x}\overline{y}\,\overline{z} \;, \\ A_3 &\equiv G_1 \vee G_2 \vee G_5 \vee G_7 \equiv xyz \vee xy\overline{z} \vee \overline{x}yz \vee \overline{x}\overline{y}z \;, \\ A_4 &\equiv G_2 \vee G_3 \vee G_5 \vee G_7 \equiv xy\overline{z} \vee x\overline{y}z \vee \overline{x}yz \vee \overline{x}\overline{y}z \;, \\ A_5 &\equiv G_1 \vee G_3 \vee G_5 \vee G_6 \vee G_8 \equiv xyz \vee x\overline{y}z \vee \overline{x}yz \vee \overline{x}y\overline{z} \vee \overline{x}\overline{y}\,\overline{z} \;. \; \blacksquare \end{split}$$

9.4-misol. 9.5-chinlik jadvaliga asoslanib 0 qiymatga mos A_i , $i = \overline{1,5}$, formulalarni tiklash talab etilgan boʻlsin. Dastlab, 9.6-chinlik jadvalini tuzamiz. 9.6-jadvaldagi yettita satrida 1 va bitta satrida 0 qiymatga ega ustunlarga mos B_i , $i = \overline{1,8}$, formulalarni tiklaymiz. Bu jadvaldagi B_i ($i = \overline{1,8}$) ustunning i- satrida 0 qiymat va qolgan satrlarida 1 qiymat joylashgani uchun, bu ustunni ifodalovchi formula uch oʻzgaruvchili diz'yunktiv konstituyent sifatida ifodalanishi mumkin:

$$\begin{split} B_1 &\equiv x \vee y \vee z \;,\; B_2 \equiv x \vee y \vee \overline{z} \;,\; B_3 \equiv x \vee \overline{y} \vee z \;,\; B_4 \equiv x \vee \overline{y} \vee \overline{z} \;,\\ B_5 &\equiv \overline{x} \vee y \vee z \;,\; B_6 \equiv \overline{x} \vee y \vee \overline{z} \;,\; B_7 \equiv \overline{x} \vee \overline{y} \vee z \;,\; B_8 \equiv \overline{x} \vee \overline{y} \vee \overline{z} \;. \end{split}$$

											9.6	- jad	lval
x	у	z	\overline{x}	\overline{y}	\overline{z}	B_1	B_2	B_3	B_4	B_5	B_6	B_7	B_8
0	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1
0	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1
0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1
0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1
1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1
1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1
1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0

Endi A_i , $i = \overline{1, 5}$, formulalarni 9.5-chinlik jadvaliga asoslanib quyidagi formula sifatida tiklash mumkin:

$$A_{1} \equiv B_{2} \wedge B_{4} \wedge B_{6} \wedge B_{8} \equiv$$

$$\equiv (x \vee y \vee \overline{z}) \wedge (x \vee \overline{y} \vee \overline{z}) \wedge (\overline{x} \vee y \vee \overline{z}) \wedge (\overline{x} \vee \overline{y} \vee \overline{z}),$$

$$A_{2} \equiv B_{2} \wedge B_{4} \wedge B_{7} \equiv (x \vee y \vee \overline{z}) \wedge (x \vee \overline{y} \vee \overline{z}) \wedge (\overline{x} \vee \overline{y} \vee z),$$

$$A_{3} \equiv B_{1} \wedge B_{3} \wedge B_{5} \wedge B_{6} \equiv$$

$$\equiv (x \vee y \vee z) \wedge (x \vee \overline{y} \vee z) \wedge (\overline{x} \vee y \vee z) \wedge (\overline{x} \vee y \vee \overline{z}),'$$

$$A_{4} \equiv B_{1} \wedge B_{3} \wedge B_{5} \wedge B_{8} \equiv$$

$$\equiv (x \vee y \vee z) \wedge (x \vee \overline{y} \vee z) \wedge (\overline{x} \vee y \vee z) \wedge (\overline{x} \vee \overline{y} \vee \overline{z}),'$$

$$A_{5} \equiv B_{2} \wedge B_{5} \wedge B_{7} \equiv (x \vee y \vee \overline{z}) \wedge (\overline{x} \vee y \vee z) \wedge (\overline{x} \vee \overline{y} \vee z).$$

Mustaqil yechish uchun masalalar:

2.1. Quyidagi mantiq funksiyalari uchun rostlik jadvallarini tuzing:

2.1.1.
$$\overline{x \vee y} \rightarrow \overline{x \wedge y}$$

2.1.2
$$(x \rightarrow y) \rightarrow (\bar{y} \rightarrow \bar{x})$$

2.1.3.
$$\overline{x \rightarrow (y \rightarrow x)}$$

2.1.4.
$$\bar{x} \rightarrow (x \rightarrow y)$$

2.1.5.
$$((x \land y) \leftrightarrow y) \rightarrow (y \rightarrow x)$$

2.1.6.
$$((x \rightarrow y) \land (y \rightarrow z)) \rightarrow (x \rightarrow z)$$

2.1.7.
$$(x \to z) \to ((y \to z) \to (x \lor y \to z))$$

2.1.8.
$$(y \rightarrow z) \rightarrow ((y \lor x) \rightarrow (z \lor x))$$

2.1.9.
$$(p_1 \rightarrow (p_2 \rightarrow p_3)) \rightarrow ((p_1 \rightarrow p_2) \rightarrow (p_1 \rightarrow p_3));$$

2.1.10.
$$\overline{(y \to z) \to ((y \land x) \to (z \land x))}$$

2.1.11.
$$\overline{x \vee y} \rightarrow \overline{x \wedge y}$$

2.1.12.
$$(x \rightarrow y) \rightarrow (\bar{y} \rightarrow \bar{x})$$

2.1.13.
$$\overline{x \rightarrow (y \rightarrow x)}$$

2.1.14.
$$\bar{x} \rightarrow (x \rightarrow y)$$

2.1.15.
$$((x \land y) \leftrightarrow y) \rightarrow (y \rightarrow x)$$

2.1.16.
$$((x \rightarrow y) \land (y \rightarrow z)) \rightarrow (x \rightarrow z)$$

2.1.17.
$$(x \to z) \to ((y \to z) \to (x \lor y \to z))$$

2.1.18.
$$(y \rightarrow z) \rightarrow ((y \lor x) \rightarrow (z \lor x))$$

2.1.19.
$$(p_1 \rightarrow (p_2 \rightarrow p_3)) \rightarrow ((p_1 \rightarrow p_2) \rightarrow (p_1 \rightarrow p_3));$$

2.1.20.
$$(y \rightarrow z) \rightarrow ((y \land x) \rightarrow (z \land x))$$

2.1.21.
$$\overline{x \vee y} \rightarrow \overline{x \wedge y}$$

2.1.22.
$$(x \rightarrow y) \rightarrow (\bar{y} \rightarrow \bar{x})$$

2.1.23.
$$\overline{x \rightarrow (y \rightarrow x)}$$

2.1.24.
$$\bar{x} \rightarrow (x \rightarrow y)$$

2.1.25.
$$((x \land y) \leftrightarrow y) \rightarrow (y \rightarrow x)$$

2.1.26.
$$((x \rightarrow y) \land (y \rightarrow z)) \rightarrow (x \rightarrow z)$$

2.1.27.
$$(x \to z) \to ((y \to z) \to (x \lor y \to z))$$

2.1.28.
$$(y \rightarrow z) \rightarrow ((y \lor x) \rightarrow (z \lor x))$$

2.1. 29.
$$(p_1 \rightarrow (p_2 \rightarrow p_3)) \rightarrow ((p_1 \rightarrow p_2) \rightarrow (p_1 \rightarrow p_3));$$

2.1.30.
$$(y \rightarrow z) \rightarrow ((y \land x) \rightarrow (z \land x))$$

2.2. Chinlik to'plamlari bilan berilgan funksiyalarni formula shaklida ifodalang:

- 2.2.1. f=(01010101)
- 2.2.2. f=(01010111)
- 2.2.3. f=(11010101)
- 2.2.4. f=(11010111)
- 2.2.5. f=(01110101)
- 2.2.6. f=(01110111)
- 2.2.7. f=(01011101)
- 2.2.8. f=(01011111)
- 2.2.9. f=(00010101)
- 2.2.10. f=(00010111)
- 2.2.11. f=(01010101)
- 2.2.12. f=(01010011)
- 2.2.13. f=(01010001)
- 2.2.14. f=(01010100)
- 2.2.15. f=(01011100)
- 2.2.16. f=(0011001101010110)
- 2.2.17. f=(1100011101010111)
- 2.2.18. f=(1101110101010101)
- 2.2.19. f=(1101110101001001)
- 2.2.20. f=(1101110101010000)
- 2.2.21. f=(1101110101010011)
- 2.2.22. f=(1101110101011001)
- 2.2.23. f=(1001110101010101)
- 2.2.24. f=(0111010101001101)
- 2.2.25. f=(1101110101001010)
- 2.2.26. f=(1101010001011100)